

งานในกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทย และการจัดทำแบบรายงานสถิติอาชญากรรม

งานของฝ่ายตำรวจในกระบวนการยุติธรรม

เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า หน้าที่ของตำรวจอันเป็นภารกิจหลักนั้นคือ ป้องกัน
ระงับ ปรามปรามอาชญากรรม เมื่อคดีเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นหน่วยแรกที่จะ
ต้องเข้าไปดำเนินการยังสถานที่เกิดเหตุ คนหารองรอย สืบสวน จับกุม สอบสวน
เพื่อส่งอัยการฟ้องร้องต่อศาล ภารกิจและมาตรการเกี่ยวแก่การดำเนินการกึ่ง
กระทำผิด คือการสืบสวน สอบสวน ตลอดจนแสวงหาข้อเท็จจริงอื่น ๆ นี้ เป็นเรื่อง
ที่ไม่สู้จะง่ายนัก และย่อมเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้ว เมื่อคดีเกิดขึ้นก็เป็นกรนำเรื่อง
ย้อนหลังไปหาอดีต และฝ่ายผู้กระทำผิดย่อมมีการต่อต้านปกปิดที่จะให้ข่าวสาร หรือมา
เป็นพยานหลักฐานในคดีต่าง ๆ ฉะนั้นการสืบสวน สอบสวน และแสวงหาข้อเท็จจริง
ต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องของเทคนิค และจำเป็นจะต้องอาศัยเวลา

การป้องกันและปรามปรามอาชญากรรมมิใช่เป็นหน้าที่ของตำรวจฝ่ายเดียว
แต่เป็นหน้าที่รับผิดชอบของทุกฝ่ายในสังคม เพราะถึงแม้ว่าตำรวจจะอยู่ในสภาพพร้อมมูล
ที่สุด ก็ไม่สามารถที่จะทำให้สังคมปราศจากอาชญากรรมโดยสิ้นเชิงได้ ตำรวจไม่
สามารถหยุดยั้งความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้น ตำรวจมิได้เป็นผู้ออกกฎหมาย และ
มิได้เป็นผู้พิพากษาลงโทษ อาชญากรที่จับมาด้วย แต่อย่างไรก็ตามตำรวจจะต้องเป็น
แนวหน้าด่านแรกที่จะเผชิญกับอาชญากรรม และการกระทำที่ฝ่าฝืนบรรทัดฐานของ
สังคม

การปรามปรามผู้กระทำผิดของตำรวจแ่อย่างเดียว โดยมีได้เสริมด้วยการ
ใช้มาตรการป้องกันแล้ว ความพยายามทั้งหมดของตำรวจเกือบจะไร้ผล ยิ่งกว่านั้น
การที่ประชาชนไม่เข้าใจงานของตำรวจ และทัศนคติที่ไม่ถูกต้องของตองานของตำรวจ ทำให้

การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจไม่บรรลุผลเท่าที่ควร

ในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม อาจแยกพิจารณาได้ 2 ประการด้วยกันคือ การปฏิบัติหน้าที่ก่อนที่จะมีความผิดเกิดขึ้น ซึ่งเป็นการป้องกันอาชญากรรม และอีกประการหนึ่งก็คือแก่การปฏิบัติหน้าที่เมื่อมีความผิดเกิดขึ้นแล้ว ซึ่งเป็นการปราบปรามอาชญากรรม อันประกอบด้วย การสืบสวนจับกุม ควบคุม สอยสวน หลังจากที่ได้รับคำสั่งทุกข์หรือกล่าวโทษ และเมื่อสอยสวนเสร็จแล้ว พนักงานสอบสวนก็จะส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการพร้อมด้วยความเห็นว่าควรส่งฟ้องหรือไม่ แต่ถ้ามองเป็นความผิดซึ่งพนักงานสอบสวนเปรียบเทียบได้ และผู้กระทำผิดไปปฏิบัติตามเปรียบเทียบนั้นแล้ว พนักงานสอบสวนจะต้องบันทึกการเปรียบเทียบไว้แล้วส่งให้พนักงานอัยการพร้อมด้วยสำนวน

งานของฝ่ายอัยการในกระบวนการยุติธรรม

เมื่อเริ่มมีอัยการในประเทศไทยนั้น อัยการของเราเริ่มหน้าที่เหมือนนักอัยการในนานาประเทศ เป็นต้นว่าเป็นที่ปรึกษาหารือของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ เป็นทนายในนามของราชาธิปไตย เป็นพนักงานร่าง แต่งพระราชบัญญัติต่าง ๆ แปลกฎหมายนานาประเทศเป็นภาษาไทย เป็นทนายแผ่นดินทั้งในคดีแพ่งและคดีอาญา เป็นเจ้าหน้าที่สืบสวน และสอบสวนหาพยานหลักฐานในคดีที่มีโทษหลวง เป็นเจ้าหน้าที่ปราบปรามจับกุมผู้ร้าย เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจตราการให้เป็นไปตามคำพิพากษา และยังมีหน้าที่ประการสุดท้ายคือ เป็นเจ้าหน้าที่ทำสถิติคดีอาญาอีกด้วย

หรือเราอาจกล่าวอย่างกว้าง ๆ ได้ว่างานของอัยการคือการดำเนินการให้ผู้ที่ฝ่าฝืนกฎหมายได้รับโทษ อัยการมีงานที่จะทวงทวงอยู่หลายตอน ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 3 ตอน คือในตอนแรกก็ดำเนินการเกี่ยวกับการสอบสวนการกระทำผิด ในตอนที่ 2 เป็นการกระทำเกี่ยวกับการฟ้องร้องผู้ต้องหาต่อศาล และในตอนสุดท้าย เมื่อศาลพิพากษาลงโทษแล้วก็ต้องดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล

ซึ่งตามที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่าการดำเนินคดีอาญา งานของอัยการเริ่มตั้งแต่เกิดการกระทำผิดขึ้น และจะไปจบบริบูรณ์ต่อเมื่อมีการรับโทษครบถ้วนแล้ว

แต่ในปัจจุบันนี้ อำนาจของอัยการจะเกิดขึ้นก่อนเมื่อได้มีการสอบสวนเสร็จสิ้นไปแล้ว คือเมื่อพนักงานสอบสวนส่งสำนวนมาให้อัยการพิจารณา งานของอัยการที่ถือจากการสอบสวนคือการฟ้องคดีอาญา ซึ่งหน้าที่ของอัยการเป็นหน้าที่สำคัญและมีความรับผิดชอบมากที่สุดของอัยการ

จำนวนคดีที่พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนคดีที่อัยการฟ้องแล้วจะมีจำนวนต่างกัน คดีที่อัยการฟ้องจะน้อยกว่าคดีที่พนักงานสอบสวนส่งมาเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าอัยการจะส่งไม่ฟ้องเสียเป็นส่วนใหญ่ที่จริงมีคดีอีกเป็นจำนวนมากที่เสร็จไปโดยไม่มีการฟ้องร้องกัน

เมื่อศาลพิพากษาไปแล้ว ถ้าหากว่าอัยการไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษานั้น ก็อาจจะอุทธรณ์ หรือฎีกาต่อไปภายในขอบเขตของกฎหมาย แต่ถ้าไม่มีการอุทธรณ์ฎีกาแล้ว อัยการก็หมดหน้าที่แต่เพียงเท่านั้น งานชั้นต่อไปก็จะเป็นของฝ่ายราชทัณฑ์

งานของฝ่ายศาลในกระบวนการยุติธรรม

ประเทศไทยแบ่งศาลออกเป็น 3 ชั้น คือ ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกามีอย่างละศาลเดียว ตลอดราชอาณาจักร แต่ศาลชั้นต้นมีกระจายอยู่ทุกจังหวัด และบางจังหวัดก็มีหลายศาล เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน บางท้องที่มีศาลแขวง รับพิจารณาคดีอาญาที่มีโทษเล็กน้อย และคดีแพ่งที่พิพาทกัน กว้าง ทุนทรัพย์เล็กน้อย บางท้องที่ใดจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนขึ้นเพื่อส่งเคราะห์ และคุ้มครอง เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอาญา ตลอดทั้งคุ้มครองสิทธิและทรัพย์สินของเด็กและเยาวชนในเฝ้าต่างแพ่งกวาง

วิธีการพิจารณาคดีในศาลไทยได้ดำเนินการตามแบบอย่าง ของ อังกฤษและ สหรัฐอเมริกา คือให้โจทก์ และจำเลยสืบแสดงพยานหลักฐานต่าง ๆ ของตน โดยให้มีทนายความช่วยเหลือชี้แจงพยานในข้อที่ต้องการให้ศาลทราบ

ศาลจะใช้ดุลพินิจให้ความเป็นธรรมหรือไม่ขึ้นอยู่กับพนักงานสอบสวนว่า ได้ดำเนินการสอบสวนให้ปรากฏในส่วนการสอบสวนโดยละเอียดเพียงพอหรือไม่

โดยปกติแล้วศาลอาญามีหน้าที่สำคัญอยู่ 4 อย่างคือ

1. นำความสงบเรียบร้อยหรือความเสียหายกลับคืนมา
2. ลงโทษผู้กระทำผิด
3. คุ้มครองบูรณบริสุทธิ และ
4. วินิจฉัยคดีให้สอดคล้องกับความยุติธรรมที่สังคมประสงค์

งานของฝ่ายราชทัณฑ์ในกระบวนการยุติธรรม

งานของ ราชทัณฑ์เป็นงานชั้นสุดท้ายของกระบวนการยุติธรรมของชาติ เพื่อให้คำสั่งศาลศักดิ์สิทธิ์ เมื่อศาลวินิจฉัยพิพากษาสั่งหรือลงโทษประการใด ก็เป็นผู้ปฏิบัติตาม ในกรณีที่ผู้ต้องกักขัง เมื่อศาลสั่งปรับ ไม่ชำระค่าปรับจะเป็นหน้าที่ของกรมตำรวจ ที่จะต้องกักขังไว้ที่สถานี่ตำรวจในจังหวัดนั้น ๆ ยกเว้นจังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะควบคุมไว้ที่สถานี่กักขังของกรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย

ส่วนผู้ต้องโทษจำคุกหรือประหารชีวิต หรือกักกันก็เป็นภาระของกรมราชทัณฑ์ อนึ่ง ระยะเวลาที่ศาลจะพิพากษาคดีสิ้นสุดแล้ว หากผู้ต้องหาหรือจำเลย ไม่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว จะเป็นคนระหว่างสอบสวน ระหว่างพิจารณา ระหว่างอุทธรณ์ หรือระหว่างฎีกาก็ตาม เป็นภาระหน้าที่ของเรือนจำจังหวัดหรืออำเภอประจำศาลนั้น ๆ จะต้องควบคุมอารักขาเพื่อนำตัวมาส่งศาลได้ตามกำหนดทุกนัด การปฏิบัติ ย่อมได้รับการผ่อนปรนกว่านักโทษเด็ดขาด เพราะเขาขายข้อสันนิษฐานว่ายังเป็นผู้บริสุทธิ์อยู่

กรมราชทัณฑ์ไม่ว่าของประเทศโดยมิใช่ปฏิบัติของผู้ของ ราชทัณฑ์ในประเทศนั้น ๆ โดยไม่เลือกเชื้อชาติ เป็นการกระทบกระเทือนความเป็นอยู่ของสังคมทั่วถึงกัน เมื่อประเทศใดดำเนินลดาชญากรรมลงไปควยวิธีโดยมถือเป็นเกียรติที่จะเผยแพร่ชื่อเสียงประเทศอื่น ๆ ไท่ทราบก็ส่งเจ้าหน้าที่ไปชมกิจการ และนำมาทดลองปฏิบัติจักทำบาง และทางก็พยายามจะทำให้ได้ผลดียิ่ง ๆ ขึ้นไปกว่าเก่า องค์การสหประชาชาติและสมาคมระหว่างประเทศได้เชิญผู้แทนของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมประชุมปรึกษาหารือเป็นครั้งคราว เพื่อเสริมสร้างกระบวนการยุติธรรมของชาติให้สูงส่ง

จะเห็นได้ว่ากระบวนการยุติธรรมจะตองอาศัยความร่วมมือของหน่วยงานหลายหน่วย และหน่วยงานที่เป็นหลักใหญ่ก็คือ ตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์ โดยที่เมื่อมีการกระทำผิดเกิดขึ้น ตำรวจก็จะมีหน้าที่จับกุม สืบสวน สอบสวน และนำส่งอัยการเพื่อกำเนนการฟ้องศาลตามกฎหมาย เมื่อศาลตัดสินแล้ว ก็จะเป็นหน้าที่ของราชทัณฑ์ที่จะตองปฏิบัติตามคำสั่งศาล ทั้ง 4 สถาบันนี้จะตองมีความสัมพันธ์กันแน่นแฟ้นทุก ๆ ด้านรวมทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูลทางสถิติด้วย

ความสำคัญของสถิติอาชญากรรม

เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า ขบวนการขั้นพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ก็คือความสามารถที่จะตัดสินหรือแสดง เนื้อหาและขอบเขตของสิ่งที่ทำการศึกษา ซึ่งอาจจะแสดงออกในรูปของการแจกแจง การวัดผล และการเปรียบเทียบ ฉะนั้นการศึกษาอาชญากรรมอันเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมอย่างหนึ่ง จึงมีความจำเป็นที่จะตองเสนอตัวเลขที่สามารถจะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรรมกับเวลา สถานที่ และสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อที่จะหาคำตอบต่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม อาทิเช่น

1. ขนาดของอาชญากรรมจะเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละวัน แต่ละเดือน และแต่ละปี อย่างไร

2. ขอบเขตของการกระจายจำนวนอาชญากรรมในท้องที่ต่าง ๆ
จะเป็นไปในลักษณะเช่นใด
3. อาชญากรรมประเภทใด เกิดขึ้นในส่วนหนึ่งส่วนใดหรือในกลุ่มชน
ชั้นใดของสังคม
4. ฯลฯ

การทบทวนปัญหาเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยสถิติอาชญากรรมเป็นพื้นฐานอันสำคัญในการวิเคราะห์ ปัจจุบันจึงเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า สถิติอาชญากรรมเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งปัจจัยหนึ่ง ที่สามารถจะแสดงให้เห็นถึงเนื้อหาและขอบเขตของอาชญากรรม รวมถึงตลอดถึงประโยชน์ที่จะนำมาใช้ในการบริหารงานของหน่วยงานการยุติธรรม ดังปรากฏในเอกสารเรื่อง "สงครามต่อสู้อาชญากรรมในประเทศอังกฤษและ เวลส์ ค.ศ. 1959 - 1964"¹ ซึ่งรัฐบาลอังกฤษได้แถลงไว้ในเอกสารฉบับนี้ สรุปได้ว่าการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจถึงสภาพและเนื้อหาของอาชญากรรม โดยพิจารณารายละเอียดจากสถิติ และข้อเท็จจริงต่าง ๆ จะนำไปสู่การวิจัย และการพยากรณ์การเกิดของอาชญากรรมได้อย่างละเอียดและถูกต้อง

จากประวัติความเป็นมาของสถิติอาชญากรรม ปรากฏว่าประเทศอังกฤษได้นำสถิติอาชญากรรมมาใช้ประโยชน์ครั้งแรก เมื่อต้นศตวรรษที่ 19 การใช้ประโยชน์ในครั้งนั้นจำกัดวงแคบ เฉพาะเป็นส่วนประกอบของสถิติทางเศรษฐกิจการเมืองเท่านั้น ต่อมาจึงได้เป็นที่ยอมรับว่า สถิติดังกล่าวมีคุณค่าต่อทางด้านนิติบัญญัติ และงานบริหาร เพื่อที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรม นอกจากนั้นยังเป็นที่คาดหวังว่า สถิติอาชญากรรมควรจะนำมาใช้วัดสภาพความเป็นอาชญากรด้วย นักสถิติอาชญากรรม

¹ A White Paper on : The War Against Crime in England and Wales, 1959 - 1964, (The Government of the United Kingdom).

หลายท่านได้ให้ข้อสังเกตว่าสถิติเกี่ยวกับตัวผู้กระทำผิดซึ่งแสดงถึง เพศ อายุ ที่อยู่อาศัย
 ชั้นทางสังคม และอื่น ๆ ย่อมสามารถแสดงถึงพฤติกรรมทางอาชญากรรม
 ภายในกลุ่มประชากร กลุ่มสังคม หรือภายในภูมิภาคที่แตกต่างกัน และโดยนัยนี้ย่อม
 สามารถจะเข้าใจได้ถึงความสัมพันธ์ของการเป็นอาชญากรที่มีต่อสภาพแวดล้อม หรือ
 สภาพลักษณะสันดานของผู้กระทำผิด นอกจากนั้นสถิติอาชญากรรมยังมีคุณค่าของงานวิจัย
 ในสาขาต่าง ๆ อาทิเช่น สถิติอาชญากรรมจะมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาวินิจฉัยสาเหตุ
 ของอาชญากรรมหรือผู้ที่สนใจเกี่ยวกับงานแก้ไขบำบัดรักษาผู้กระทำผิดจะสามารถศึกษา
 ถึงการกระทำผิดซ้ำ (Recidivism) ได้จากสถิติอาชญากรรมเช่นเดียวกับผู้ที่สนใจการบริหาร
 งานของตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์ หรือการบริหารงานในกระบวนการ
 ยุติธรรม อาจจะนำสถิติอาชญากรรมมาใช้ประโยชน์ในการศึกษา เพื่อทราบถึงลักษณะ
 ของการบริหารงานในหน่วยงานนั้น ๆ

การใช้สถิติอาชญากรรมของนักวิจัยมักจะมีความต้องการที่จะทราบถึงความถี่
 ของการเป็นอาชญากรในพื้นที่หรือในกลุ่มประชากรกลุ่มหนึ่ง ๆ ตลอดจนถึงสภาพความ
 เปลี่ยนแปลงของการเป็นอาชญากรในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน และผู้ที่ศึกษาถึงสาเหตุ
 ของพฤติกรรมทางอาชญากรย่อมต้องการที่จะทราบข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจใน
 ความสัมพันธ์ระหว่าง การเป็นอาชญากรกับลักษณะทางกายภาพ และสังคมในพื้นที่ต่าง ๆ
 ภายใต้การสอบสวนหรือศึกษาประชากรกลุ่มหนึ่ง ๆ ส่วนผู้ออกกฎหมายและนักบริหาร
 ย่อมมีความต้องการที่จะกำหนดมาตรการในการป้องกันอาชญากรรม และศึกษาถึงผลอัน
 เกิดจากมาตรการที่ได้กำหนดขึ้น โดยนัยนี้สถิติอาชญากรรมจึงควรที่จะจัดทำขึ้น เพื่อให้
 สอดคล้อง และสนองความต้องการดังกล่าว พร้อมกันนั้นก็ควรที่จะมีหน้าที่และสาระสำคัญ
 ขนพณฐานดังนี้คือ

1. เป็นการจัดสรรข้อมูลขั้นพื้นฐานในการคำนวณหาแนวโน้มของสภาพ
 แหงอาชญากรรม อาทิเช่น อาชญากรรมเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด มีลักษณะอย่างไร

อาชญากรรมเพิ่มขึ้นหรือลดลง และอาชญากรรมประเภทใดเพิ่มขึ้นหรือลดลง เป็นต้น

2. เป็นการให้บริการในร้านค้า เลขแก๊งค์การหรือสถาบันต่าง ๆ ของรัฐบาลและเอกชนที่ดำเนินงานเกี่ยวกับกับการค้นหาสาเหตุของอาชญากรรม การป้องกันอาชญากรรม และการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด โดยข้อมูลต่าง ๆ จะถูกเก็บรวบรวมเป็นสถิติอาชญากรรม นับตั้งแต่อาชญากรรมได้เกิดขึ้น การจับกุมตัวผู้กระทำผิด การไต่สวน การตัดสินของศาล และการควบคุมตัวผู้กระทำผิดในเรือนจำ หรือทัณฑสถาน

3: เป็นการแสดงขอบเขตอย่างกว้าง ๆ ถึงองค์ประกอบ อันเป็นสาเหตุของการกระทำผิด และเป็นการแสดงให้เห็นชนิดของบุคคลที่กลายเป็นอาชญากร จากข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้จะชี้ให้เห็นแนวโน้มของสภาพอาชญากรรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพยากรณ์ ลักษณะของอาชญากร และองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ผลักดันให้บุคคลกลายเป็นอาชญากร

วัตถุประสงค์ของแบบรายงานสถิติอาชญากรรม

วัตถุประสงค์ขั้นพื้นฐานของแบบรายงานสถิติอาชญากรรม ควรจะเน้นหนักถึงการเสนอข้อมูลเชิงสถิติที่เชื่อถือได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานของขบวนการยุติธรรม และเพื่อประโยชน์ของนักวิชาชีพหรือวิชาการที่มีความสนใจใฝ่คว้าอาชญากรรมควย

การกำหนดประเภทของอาชญากรรมที่จะรายงาน

การจัดทำแบบรายงานสถิติอาชญากรรมมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดประเภทของอาชญากรรมให้แน่นอนและโดยละเอียด อย่างไรก็ตาม การกำหนดประเภทดังกล่าวอาจจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามสภาพความเหมาะสมของสังคมได้ ในแบบรายงาน

อาชญากรรมขององค์การ เอฟ. บี. ไอ. ในสหรัฐอเมริกาได้แบ่งประเภทของการกระทำผิดออกเป็น 2 กลุ่ม กล่าวคือ

ในกลุ่มที่ 1 โศกนาฏกรรมที่มีความร้ายแรง ซึ่งประกอบด้วย ความผิดในลักษณะต่าง ๆ กันดังต่อไปนี้คือ ฆาตกรโดยเจตนาและไม่เจตนา หรือโดยประมาท ทำร้ายร่างกายโดยเจตนา ปลดทรัพย์ ลักขโมยทรัพย์ ช่มชู้ ลักทรัพย์-กรรมคา และลักทรัพย์โดยขโมย

ในกลุ่มที่ 2 โศกนาฏกรรมที่มีความร้ายแรงน้อยกว่ากลุ่มแรกซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 29 ประเภท อาทิเช่น การทำร้ายร่างกายเล็ก ๆ น้อย ๆ การทำให้เกิดเพลิงไหม้โดยไม่เจตนาหรือโดยประมาท ปลอมแปลงเอกสารและเงินตรา ยักยอก ฉ้อโกง รับของโจร เรรอน พกอาวุธ โสเภณี ผิด พ.ร.บ. ยาเสพติด ความผิดทางเพศ (ไม่รวมช่มชู้) การพนัน ละทิ้งครอบครัวและบุตร ชับรุดยนต์ ในขณะที่เมาสุรา ผิด พ.ร.บ. สุรา เมาสุราอาละวาด ก่อความเดือดร้อนรำคาญ แก่ผู้อื่น ขอด่าน และการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เป็นต้น

ส่วนการแบ่งประเภทอาชญากรรมในประเทศไทย ได้มีวิธีแบ่ง 2 วิธี คือ การแบ่งทางปฏิบัติ และการแบ่งทางกฎหมาย

1. การแบ่งโดยทางปฏิบัติ เป็นการแบ่งเพื่อสะดวกแก่การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจและฝ่ายปกครอง กล่าวคือ ได้แบ่งคดีอาญาออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรกได้แก่คดีอุกฉกรรจ์ มีการกระทำผิดทางอาญารวมอยู่ 4 ลักษณะ คือ ฆาตกรโดยเจตนา ปลดทรัพย์ ชิงทรัพย์ และวางเพลิง ส่วนประเภทที่สองคือ คดีอาญาธรรมดา ได้แก่คดีอาญาอื่น ๆ ที่ไม่รวมอยู่ในคดีอาญาประเภทอุกฉกรรจ์ ทั้ง 4 ลักษณะดังกล่าว

006458

2. การแบ่งโดยทางกฎหมาย กล่าวคือ ประมวลกฎหมายอาญา ได้แบ่งความผิดทางอาญาไว้มีลักษณะต่าง ๆ กันรวม 12 ลักษณะ เช่น ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง ความผิดเกี่ยวกับ

ความสงบสุขของประชาชน ความนึกเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ความนึกที่เกี่ยวกับ
ทรัพย์สิน เป็นต้น¹

อย่างไรก็ตามการแบ่งประเภทของอาชญากรรมเพื่อจัดทำเป็นสถิติอาชญากรรม
ย่อมกระทำได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการที่จะนำสถิติอาชญากรรมไปใช้
ประโยชน์ในทางใด.

¹ พ.ศ. ๓. ชาย เสวกุล, อาชญาวิทยา และทัณฑวิทยา (โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ 2507) หน้า 39.